

Bermmonumentenbeleid gemeente Westerwolde

1. Inleiding

In zijn algemeenheid zijn wij als gemeente zeer terughoudend met het toestaan van voorwerpen en dergelijke in de berm van de weg.

Steeds vaker komt het voor dat nabestaanden van een overleden verkeersslachtoffer langs de openbare weg een bermmonument of gedenkteken ter nagedachtenis aan het slachtoffer plaatsen. Op deze wijze willen nabestaanden uiting geven aan hun gevoelens na het verlies van een dierbare als gevolg van een verkeersongeval. Hiervoor hebben wij als gemeente begrip.

Niettemin kan een bermmonument of gedenkteken langs de weg ook verkeersonveilige situaties veroorzaken en/of hinderlijk bij het onderhoud van de weg zijn.

Daarnaast kunnen bermmonumenten ook emoties oproepen bij voorbijgangers die juist niet hiermee geconfronteerd wensen te worden.

Omdat wij als gemeente verantwoordelijk zijn voor het wegbeheer (van gemeentelijke wegen) en voor het beheer van de openbare ruimte, is het ook de taak van de gemeente om het plaatsen van bermmonumenten en gedenktekens goed te regelen, zeker nu dit vaker voorkomt.

Vanwege de betekenis van bermmonumenten of gedenktekens voor nabestaanden zijn wij als gemeente bereid om een uitzondering te maken op ons algemene uitgangspunt om geen voorwerpen toe te staan in de berm van de weg. Wel wordt er een aantal voorwaarden gesteld.

Met deze beleidsnotitie worden de algemene beleidsregels voor het plaatsen van bermmonumenten en gedenktekens langs de openbare weg vastgesteld en toegelicht.

2. Juridisch kader

Wij zijn als gemeente op grond van de Wegenwet verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van gemeentelijke wegen. Uit deze verantwoordelijkheid volgt ook dat de gemeente de zorg voor veiligheid op gemeentelijke wegen heeft.

Met het oog op verkeersveiligheid en gebruik van de weg als zodanig is verder in artikel 2:10 van de Algemene Plaatselijke Verordening bepaald dat het verboden is de weg of een weggedeelte anders te gebruiken dan overeenkomstig de publieke functie ervan als het gebruik schade toebrengt of kan toebrengen aan de weg, als de bruikbaarheid van de weg wordt belemmerd of kan worden belemmerd, als het voorwerp een belemmering vormt of kan vormen voor beheer of onderhoud van de weg of als het gebruik niet voldoet aan redelijke eisen van welstand.

3. Landelijke richtlijn

De minister van Verkeer en Waterstaat heeft in 2004 al een richtlijn voor de plaatsing van bermmonumenten vastgesteld en andere wegbeheerders opgeroepen om deze richtlijn over te nemen. Deze richtlijn is:

- zo veel mogelijk toestemming verlenen uit respect voor de gevoelens van nabestaanden;
- een gedenkteken mag alleen daar geplaatst worden en bezocht worden waar het de verkeersveiligheid niet in gevaar brengt;
- per gedenkteken bepalen hoe lang het mag blijven staan, al naar gelang de individuele behoefte;
- gedenktekens mogen geen belemmering opleveren voor werkzaamheden aan de weg;
- de kosten voor het maken, het plaatsen en het onderhoud van het gedenkteken zijn voor rekening van de nabestaanden.

Wij volgen de richtlijn van de minister zo veel mogelijk en daarom is het plaatsen van bermmonumenten en gedenktekens langs de openbare weg ook in Westerwolde, met in acht name van een aantal voorschriften, toegestaan.

4. Gemeentelijke meldingsplicht

Om nabestaanden zo weinig mogelijk met regels en vergunningsprocedures te belasten gelden voor het plaatsen van bermmonumenten en gedenktekens alleen algemene regels in combinatie met een meldingsplicht. Deze melding is van belang voor het beheer en onderhoud van wegen zodat de gemeente geïnformeerd is over de locaties waar bermmonumenten en gedenktekens zijn geplaatst. Bovendien kan het bij eventuele verplaatsing van een bermmonument of gedenkteken voor de gemeente van belang zijn om te weten wie de contactpersoon is.

Er dient minstens 4 weken voor het plaatsen van het bermmonument of het gedenkteken een schriftelijke melding te worden gedaan bij de gemeente. Dit mag per brief, maar ook per e-mail. In deze melding moeten de volgende gegevens komen te staan:

- Naam, adres, telefoonnummer en e-mailadres van de melder;
- Naam, adres, telefoonnummer en e-mailadres van degene die het monument of gedenkteken gaat plaatsen en onderhouden, als dat niet tevens de melder is;
- De plaats waar het monument of gedenkteken wordt geplaatst;
- Een foto of omschrijving van hoe het monument of gedenkteken eruit zal zien;
- Dat u deze algemene beleidsregels heeft gelezen en zich aan deze algemene beleidsregels zult houden.

5. Gemeentelijke algemene beleidsregels

- Per locatie is slechts één bermmonument of gedenkteken toegestaan.
- De plaatsing en aanwezigheid van een bermmonument of gedenkteken is voor risico van degene(n) die het bermmonument of gedenkteken plaatst. De gemeente aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade aan het bermmonument of gedenkteken.
- De kosten voor het maken en plaatsen van een bermmonument of gedenkteken zijn voor rekening van degene(n) die een bermmonument of gedenkteken wil plaatsen.
- Degene(n) die het bermmonument of gedenkteken plaatst, is verantwoordelijk voor het onderhoud van het bermmonument of gedenkteken en de naleving van deze algemene regels.
- Het bermmonument of gedenkteken mag maximaal de volgende afmetingen hebben:
gedenksteen of ander gedenkteken : 30 x 30 x 30 cm
gedenktegel: 30 (lengte) x 30 (breedte) x 10 cm (dikte) (binnen bebouwde kom)
50 (lengte) x 50 (breedte) x 10 cm (dikte) (buiten bebouwde kom)
planten: 30 cm (hoogte) (binnen de bebouwde kom)
50 cm (hoogte) (buiten de bebouwde kom)
- Een gedenktegel moet op gelijke hoogte met het maaiveld of trottoir liggen.
- Het bermmonument of gedenkteken mag niet kunstmatig verlicht worden en ook niet van fluorescerend of reflecterend materiaal of akoestische signalen voorzien zijn.
- Het bermmonument mag geen gevaar opleveren voor mens of dier, bijvoorbeeld door het hebben van scherpe punten waaraan mens of dier zich kan verwonden of door het hebben van losse onderdelen die de weg op kunnen waaien/rollen/vallen.
- Het bermmonument mag in de grond worden verankerd tot een diepte van max. 30 cm. Dit om schade aan kabels en leidingen te voorkomen.
- In een cirkel van 3 meter rondom het bermmonument of gedenkteken moet er gemaaid worden door degene die het bermmonument of gedenkteken plaatst, zodat deze in het donker ook goed te zien is voor weggebruikers.
- Het bermmonument of gedenkteken moet binnen de bebouwde kom minimaal 1 meter uit de rijbaan en buiten de bebouwde kom minimaal 1,8 meter uit de rijbaan geplaatst worden en veilig te benaderen zijn.
- Als er een bomenrij in de berm staat, dan moet het bermmonument of gedenkteken gezien vanaf de weg in ieder geval achter deze bomenrij worden geplaatst.
- Plaatsing van een bermmonument of gedenkteken op een viaduct, in de middenberm van de weg of op een vluchtheuvel is niet toegestaan.
- Het bevestigen van monumenten of gedenktekens aan bomen, verkeerstekens, lichtmasten en nutskasten is niet toegestaan.
- Het plaatsen van een boom als bermmonument of gedenkteken is niet toegestaan.
- Bij wegonderhoud of -werkzaamheden is de gemeente gerechtigd het monument of gedenkteken tijdelijk, voor zo lang dit nodig is, te verwijderen. Indien door verandering aan de weg terugplaatsen van het monument of gedenkteken redelijkerwijs niet mogelijk is, zal de gemeente met nabestaanden in overleg treden over verplaatsing van het monument of gedenkteken.
- Het bermmonument of gedenkteken is voor een periode van 5 jaar toegestaan. Deze periode kan op verzoek van nabestaanden elke keer met maximaal 5 jaar worden verlengd.
- Na afloop van de termijn dienen nabestaanden die het bermmonument of gedenkteken hebben geplaatst deze zelf te verwijderen. Gebeurt dit niet, dan zal de gemeente het monument of gedenkteken verwijderen op kosten van degene die het geplaatst heeft.
- Indien er klaarblijkelijk geen onderhoud aan het bermmonument of gedenkteken (meer) plaatsvindt, is de gemeente gerechtigd het monument of gedenkteken te verwijderen.
- Bezoekers van het bermmonument moeten hun vervoermiddel zoveel mogelijk parkeren bij bestaande parkeergelegenheden in de buurt.

6. Bloemen en kaarten etc.

Bloemen, kaarten, foto's en kaarsen mogen zonder melding bij de gemeente in de berm worden neergelegd maar wel op zodanige wijze dat het verkeer hiervan geen hinder ondervindt en niet in gevaar

wordt gebracht. Het neerleggen van knuffels is ook toegestaan zonder melding, mits deze goed worden vastgezet zodat ze niet op de weg kunnen waaien.

Nabestaanden zijn verantwoordelijk voor een verzorgde aanblik en het verwijderen van uitgebloeide bloemen.

7. Overgangsrecht

Voor bestaande bermmonumenten of gedenktekens gelden de volgende overgangsregels.

Als wordt voldaan aan de hiervoor vermelde algemene regels mag het bermmonument of gedenkteken blijven staan of liggen.

Als niet aan de hiervoor vermelde voorschriften wordt voldaan, moet het bermmonument of gedenkteken binnen 1 jaar na vaststelling van deze algemene regels hieraan worden aangepast of worden verwijderd.

8. Onvoorziene omstandigheden

Mocht het bermmonument of gedenkteken ondanks deze algemene beleidsregels toch aanleiding geven tot verkeersonveilige situaties, dan zal de gemeente met degene die het monument of gedenkteken geplaatst heeft in overleg treden over aanpassing of verplaatsing van het bermmonument of gedenkteken.

Het college is in uiterste gevallen bevoegd om te beslissen het bermmonument of gedenkteken te (laten) verwijderen.

9. Toepasselijkheid regels

Deze beleidsregels zijn alleen van toepassing op straten en wegen die in beheer en onderhoud van de gemeente Westerwolde zijn. De regels zijn dus niet van toepassing op de volgende provinciale wegen:

- N365 (Onstwedde – Vlagtwedde – Bourtange – Duitsland)
- N366 (Stadskanaal – Ter Apel – Duitsland)
- N367 (Winschoten – Oude Pekela)
- N368 (Blijham – Vlagtwedde)
- N391 (Ter Apel – Emmen)
- N976 (Vlagtwedde – Ter Apel)
- N969 (Blijham – Bellingwolde – Duitsland)

10. Inwerkingtreding

Deze beleidsregels treden in werking de dag na de officiële bekendmaking ervan.